

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2024 m. liepos 31 d.
(OR. en)

12617/24

Tarpinstitucinė byla:
2024/0195(NLE)

UD 150
BIH 11

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2024 m. liepos 30 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2024) 335 final
Dalykas:	Pasiūlymas TARYBOS SPRENDIMAS dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Stabilizacijos ir asociacijos taryboje, įsteigtoje Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Bosnijos ir Hercegovinos stabilizacijos ir asociacijos susitarimu, dėl kilmės įrodymų, išduodamų elektroniniu būdu pagal to susitarimo 2 protokolo A priedėlio 17 straipsnio 4 dalį, bendrųjų reikalavimų nustatymo

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2024) 335 final.

Pridedama: COM(2024) 335 final

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2024 07 30
COM(2024) 335 final

2024/0195 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Stabilizacijos ir asociacijos taryboje, įsteigtoje Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Bosnijos ir Hercegovinos stabilizacijos ir asociacijos susitarimu, dėl kilmės įrodymų, išduodamų elektroniniu būdu pagal to susitarimo 2 protokolo A priedėlio 17 straipsnio 4 dalį, bendrųjų reikalavimų nustatymo

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas teikiamas dėl sprendimo, kuriuo nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Stabilizacijos ir asociacijos taryboje, įsteigtoje ES ir Bosnijos ir Hercegovinos stabilizacijos ir asociacijos susitarimu, dėl numatomo sprendimo, kuriuo nustatomi elektroniniu būdu išduodamų kilmės įrodymų bendrieji reikalavimai, priėmimo.

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2.1. Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Bosnijos ir Hercegovinos stabilizacijos ir asociacijos susitarimas

Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Bosnijos ir Hercegovinos stabilizacijos ir asociacijos susitarimo¹ (toliau – Susitarimas) tikslas – remti Bosnijos ir Hercegovinos pastangas galutinai pereiti prie veikiančios rinkos ekonomikos. Susitarimas įsigaliojo 2015 m. birželio 1 d.

2.2. Stabilizacijos ir asociacijos taryba

Pagal Susitarimo 115 straipsnio nuostatas įsteigta Stabilizacijos ir asociacijos taryba gali teikti rekomendacijas ir priimti sprendimus. Stabilizacijos ir asociacijos taryba savo sprendimus ir rekomendacijas priima abiejų Susitarimo šalių sutarimu.

2.3. Numatomas Stabilizacijos ir asociacijos tarybos aktas

Stabilizacijos ir asociacijos taryba kitame savo posėdyje arba pasikeisdama laiškais turi priimti sprendimą, kuriuo nustatomi elektroniniu būdu išduodamų kilmės įrodymų bendrieji reikalavimai (toliau – numatomas aktas).

3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI SĄJUNGOS VARDU

2020 m. vasario 5 d. Briuselyje įvykusiame pirmajame techniniame susitikime dėl pereinamojo laikotarpio kilmės taisyklių dauguma Visos Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių preferencinių kilmės taisyklių regioninės konvencijos² (toliau – Konvencija) susitariančiųjų šalių, įskaitant ES ir Egiptą, susitarė, kad peržiūrėtas Konvencijos taisyklės³ (toliau – pereinamojo laikotarpio kilmės taisyklės) dvišaliu pagrindu laikinai įgyvendins lygiagrečiai su Konvencijos taisyklėmis, kol bus priimtos peržiūrėtos Konvencijos taisyklės.

Nuo 2021 m. rugsėjo 1 d. galioja Konvencijos susitariančiųjų šalių dvišalių protokolų dėl kilmės taisyklių tinklas, todėl taikomos pereinamojo laikotarpio taisyklės – jas tarpusavyje taiko ir ES bei Bosnija ir Hercegovina.

Pereinamojo laikotarpio kilmės taisyklių tikslas – sušvelninti reikalavimus, kad būtų paprasčiau suteikti prekėms lengvatinės kilmės statusą, ir suteikti galimybę naudoti elektroniniu būdu išduodamus ir (arba) teikiamus kilmės įrodymus.

ES ir Bosnija ir Hercegovina susitarė taikyti Susitarimo 2 protokolo A priedėlio 17 straipsnio 4 dalies nuostatas dėl elektroniniu būdu išduodamų kilmės įrodymų, todėl turi būti nustatyta bendrųjų reikalavimų sistema.

¹ OL L 164, 2015 6 30, p. 2.

² OL L 54, 2013 2 26, p. 4.

³ OL L 339, 2019 12 30, p. 1.

2023 m. gruodžio 7 d. Konvencijos jungtinio komiteto posėdyje susitariančiosios šalys vieningai priėmė Jungtinio komiteto rekomendaciją dėl elektroninių sertifikatų naudojimo pagal dabartinę Konvenciją. Rekomendacijoje pateikiamas sąlygų, kurias įvykdžius importuojanti šalis gali pripažinti kilmei įrodyti pateikiamą EUR.1 judėjimo sertifikatą, sąrašas.

Šios sąlygos yra identiškos sąlygoms, kuriomis šiame pasiūlyme nustatomi elektroniniu būdu išduodamų kilmės įrodymų bendrieji reikalavimai.

Siekdama užtikrinti vienodą nuostatų dėl kilmei įrodyti pateikiamų Europos Sąjungoje elektroniniu būdu išduotų judėjimo sertifikatų taikymą, Komisija ketina sukurti elektroninę sistemą, kurioje būtų teikiami prašymai dėl elektroniniu būdu išduodamų judėjimo sertifikatų, išduodami tie sertifikatai ir saugoma informacija, taip pat ja keistųsi valstybių narių muitinės tarpusavyje ir su Konvencijos susitariančiosiomis šalimis. Elektroninių kilmės įrodymo sertifikatų sistema (ES e-PoC sistema) turėtų būti sukurta pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 952/2013 ir jo įgyvendinimo nuostatas.

Taryba turėtų nustatyti poziciją, kurios ES turi laikytis Stabilizacijos ir asociacijos taryboje.

Siūloma reikalavimų sistema yra techninio pobūdžio ir susijusi su šiuo metu Susitarimo šalių tarpusavyje taikomomis pereinamojo laikotarpio kilmės taisyklėmis ir nekeičia protokolo dėl kilmės taisyklių esmės. Taigi poveikio vertinimo atlikti nebūtina.

4. TEISINIS PAGRINDAS

4.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

4.1.1. Principai

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalyje numatyti sprendimai, kuriais „*nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigtaime organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą*“.

Sąvoka „*teisinę galią turintys aktai*“ apima aktus, turinčius teisinę galią pagal aptariamą organą reglamentuojančias tarptautinės teisės normas. Ji taip pat apima priemones, kurios nėra privalomos pagal tarptautinę teisę, tačiau „*gali stipriai paveikti Sąjungos teisės akto leidėjo priimamų teisės aktų [...] turinį*“⁴.

4.1.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Stabilizacijos ir asociacijos taryba yra susitarimu, t y. Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Bosnijos ir Hercegovinos stabilizacijos ir asociacijos susitarimu, įsteigtas organas.

Aktas, kurį turi priimti Stabilizacijos ir asociacijos taryba, yra teisinę galią turintis aktas.

Numatomu aktu Susitarimo institucinė struktūra nepapildoma ir nekeičiama.

Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis.

4.2. Materialinis teisinis pagrindas

4.2.1. Principai

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas pirmiausia priklauso nuo numatomo akto, dėl kurio Sąjungos vardu nustatoma pozicija, tikslo ir turinio. Jeigu numatomu aktu siekiama dviejų tikslų arba jį sudaro dvi dalys ir jeigu vieną iš tų tikslų ar dalių galima laikyti pagrindiniu tikslu arba pagrindine dalimi, o kita dalis ar kiti tikslai yra

⁴ 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo Vokietija prieš Tarybą, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 punktai.

tik papildomi, sprendimas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį turi būti grindžiamas tik vienu materialiniu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar svarbesnis tikslas arba dalis.

4.2.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Pagrindinis numatomo akto tikslas ir turinys yra susiję su bendra prekybos politika. Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra SESV 207 straipsnio 4 dalies pirma pastraipa.

4.3. Išvada

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 207 straipsnio 4 dalies pirma pastraipa kartu su 218 straipsnio 9 dalimi.

5. POVEIKIS BIUDŽETUI

Elektroniniu būdu išduodamų kilmės įrodymų bendrieji reikalavimai neturi apčiuopiamo poveikio ES biudžetui, kadangi jų taikymo sritis daugiausia susijusi su palankesnių prekybos sąlygų sudarymu ir šiuolaikinės muitinių praktikos konsolidavimu. Jie suteikia galimybę supaprastinti procesus tose srityse, kurios ir toliau priklauso valdžios institucijų kompetencijai, tačiau nedaro poveikio taisyklių, pagal kurias prekės įgyja lengvatinės kilmės statusą, esmei. Įvedus elektroniniu būdu išduodamus kilmės įrodymus padidėja muitinio tikrinimo veiksmingumas ir sumažėja sukčiavimo rizika, nes sukurama saugi įrodymų išdavimo ir tikrinimo aplinka.

6. NUMATOMO AKTO PASKELBIMAS

Stabilizacijos ir asociacijos tarybos bus papildytas Europos Bendrijų ir Bosnijos ir Hercegovinos Respublikos susitarimo 2 protokolais, todėl priimtą aktą tikslinga paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Stabilizacijos ir asociacijos taryboje, įsteigtoje Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Bosnijos ir Hercegovinos stabilizacijos ir asociacijos susitarimu, dėl kilmės įrodymų, išduodamų elektroniniu būdu pagal to susitarimo 2 protokolo A priedėlio 17 straipsnio 4 dalį, bendrųjų reikalavimų nustatymo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 207 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) Sąjunga Tarybos ir Komisijos sprendimu 2015/998 (ES, Euratomas)¹ sudarė Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Bosnijos ir Hercegovinos stabilizacijos ir asociacijos susitarimą (toliau – Susitarimas) ir jis įsigaliojo 2015 m. birželio 1 d.;
- (2) remiantis Susitarimo 117 straipsniu, pagal Susitarimo 115 straipsnio nuostatas įsteigta Stabilizacijos ir asociacijos taryba gali priimti sprendimus;
- (3) per kitą posėdį Stabilizacijos ir asociacijos taryba turi priimti sprendimą, kuriuo nustatomi elektroniniu būdu išduodamų kilmės įrodymų bendrieji reikalavimai;
- (4) tikslinga nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Stabilizacijos ir asociacijos taryboje, nes Stabilizacijos ir asociacijos tarybos sprendimas Sąjungai bus privalomas;
- (5) 2020 m. vasario 5 d. Briuselyje įvykusiame pirmajame techniniame susitikime dėl pereinamojo laikotarpio kilmės taisyklių dauguma Visos Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių preferencinių kilmės taisyklių regioninės konvencijos² (toliau – Konvencija) susitariančiųjų šalių, įskaitant ES ir Egiptą, susitarė, kad peržiūrėtas Konvencijos taisyklės³ (toliau – pereinamojo laikotarpio kilmės taisyklės) dvišaliu pagrindu laikinai įgyvendins lygiagrečiai su Konvencijos taisyklėmis, kol bus priimtos peržiūrėtos Konvencijos taisyklės;
- (6) taikant pereinamojo laikotarpio kilmės taisykles užtikrinamas prekybos srautų ir muitinės praktikos pritaikymas, kol 2025 m. sausio 1 d. įsigalios peržiūrėtos

¹ 2015 m. balandžio 21 d. Tarybos ir Komisijos sprendimas dėl Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Bosnijos ir Hercegovinos stabilizacijos ir asociacijos susitarimo sudarymo (OL L 164, 2015 6 30, p. 548).

² OL L 54, 2013 2 26, p. 4.

³ OL L 339, 2019 12 30, p. 1.

Konvencijos taisyklės, kuriomis grindžiamos pereinamojo laikotarpio kilmės taisyklės;

- (7) nuo 2021 m. rugsėjo 1 d. galioja kelių Konvencijos susitariančiųjų šalių dvišalių protokolų dėl kilmės taisyklių tinklas⁴, todėl, kol įsigalios Konvencijos dalinis pakeitimas, taikomos pereinamojo laikotarpio kilmės taisyklės⁵;
- (8) pereinamojo laikotarpio kilmės taisyklių pagrindiniai du tikslai⁶ yra sušvelninti reikalavimus, kad būtų paprasčiau suteikti prekėms lengvatinės kilmės statusą, ir suteikti galimybę naudoti elektroniniu būdu išduodamus arba teikiamus kilmės įrodymus;
- (9) Sąjunga ir Bosnija ir Hercegovina susitarė taikyti Susitarimo 2 protokolo A priedėlio 17 straipsnio 4 dalies nuostatas dėl elektroniniu būdu išduodamų kilmės įrodymų. Todėl turėtų būti nustatyta bendrųjų reikalavimų sistema,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Stabilizacijos ir asociacijos taryboje, grindžiama prie šio sprendimo pridėtu Stabilizacijos ir asociacijos tarybos akto projektu.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Komisijai.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė*

⁴ ES, Islandija, Šveicarija (įskaitant Lichtenšteiną), Norvegija, Farerų Salos, Izraelis, Jordanija, Palestina (šis pavadinimas neturi būti aiškinamas kaip Palestinos Valstybės pripažinimas ir jis nekeičia valstybių narių skirtingų pozicijų dėl šio klausimo), Albanija, Bosnija ir Hercegovina, Kosovas (šis pavadinimas nekeičia pozicijų dėl statuso ir atitinka JT ST rezoliuciją 1244/1999 bei Tarptautinio Teisingumo Teismo nuomonę dėl Kosovo nepriklausomybės deklaracijos), Šiaurės Makedonija, Serbija, Juodkalnija, Sakartvelas, Moldovos Respublika ir Ukraina.

⁵ OL C, C/2024/1637, 2024 2 20.

⁶ OL L 2024/245.